Prof.Dr. Mehmet Zeki İŞCAN

Kişisel Bilgiler

İş Telefonu: +90 442 231 3662
E-posta: iscan@atauni.edu.tr
Web: https://avesis.atauni.edu.tr/iscan
Posta Adresi: Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Erzurum

Uluslararası Araştırmacı ID'leri
ScholarID: 0eeC214AAAAJ
ORCID: 0000-0001-8693-5242
Yoksis Araştırmacı ID: 5889

Eğitim Bilgileri

Doktora, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Ana Bilim Dalı (İslam Mezhepleri Tarihi), Türkiye 1992 - 1997
Yüksek Lisans, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Ana Bilim Dalı (Kelam Bilim Dalı), Türkiye 1990 - 1991
Lisans, Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Türkiye 1984 - 1989

Yabancı Diller

Arapça, C1 İleri

Yaptığı Tezler

Doktora, Muhammed Abduh'un Dini ve Siyasi Görüşleri, Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Ana Bilim Dalı (İslam Mezhepleri Tarihi), 1997
Yüksek Lisans, Emr bi'l-Maruf ve Nehy ani'l-Münker, Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Ana Bilim Dalı (Kelam), 1992

Araştırma Alanları

Sosyal ve Beşeri Bilimler, İlahiyat , İslam Mezhepleri Tarihi

Akademik Unvanlar / Görevler

Prof.Dr., Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2008 - Devam Ediyor
Doç.Dr., Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2003 - 2008
Yrd.Doç.Dr., Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 1997 - 2003

Akademik İdari Deneyim

Performans Değerlendirme Komisyonu Başkanı, Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2021 - Devam Ediyor
Bölüm Başkanı, Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, 2016 - 2022

Verdiği Dersler

İslam Mezhepleri Tarihi, Lisans, 2022 - 2023
İslam Mezhepleri Tarihi, Lisans, 2022 - 2023
Türkiye'de İslami Hareketler, Lisans, 2021 - 2022
Mezhepler Tarihinde Zihniyet Tahlilleri, Yüksek Lisans, 2021 - 2022
Çağdaş İslam Akımları, Doktora, 2021 - 2022
Çağdaş Selefilik ve Radikal Dini Akımlar , Yüksek Lisans, 2022 - 2023
Mezhepler Tarihinde Zihniyet Tahlilleri, Yüksek Lisans, 2022 - 2023
Türkiye'de İslami Hareketler, Lisans, 2021 - 2022
Günümüzde Yaşayan Dini-Siyasi Mezhepler, Yüksek Lisans, 2020 - 2021
İslam Mezhepleri Tarihi, Lisans, 2021 - 2022
Günümüz İslam Dünyasında Dini Akımlar, Lisans, 2020 - 2021
İslam Düşüncesinde Akli Yönelişler: Mutezile, Doktora, 2021 - 2022
Çağdaş Selefilik ve Radikal Dini Akımlar, Yüksek Lisans, 2021 - 2022
Çağdaş İslam Akımları, Doktora, 2020 - 2021
Günümüz İslam Dünyasında Dini Akımlar, Lisans, 2020 - 2021
Mezhepler Tarihinde Zihniyet Tahlilleri, Yüksek Lisans, 2020 - 2021
İslam Mezhepleri Tarihi, Lisans, 2021 - 2022
Mezhepler Tarihinde Zihniyet Tahlilleri, Yüksek Lisans, 2018 - 2019

Yönetilen Tezler

İşcan M. Z., Hanefîliğin Oluşum Süreci ve İtikadî Mezheplerle İlişkisi, Doktora, A.LÖK(Öğrenci), 2022
İşcan M. Z., İbn Teymiyye'nin Mutezile'ye Bakışı, Yüksek Lisans, H.İLBAŞ(Öğrenci), 2021

Jüri Üyelikleri

Doçentlik Sınavı, Doçentlik Sınavı, Atatürk Üniversitesi, Ağustos, 2021
Tez Savunma (Doktora), Tez Savunma (Doktora), Atatürk Üniversitesi, Temmuz, 2021
Tez Savunma (Yüksek Lisans), Tez Savunma (Yüksek Lisans), Atatürk Üniversitesi, Haziran, 2021

Diğer Dergilerde Yayınlanan Makaleler

I. **Sekülerlik ve Din**
İŞCAN M. Z.
Tesam Strateji, sa.12, ss.13-17, 2023 (Hakemli Dergi)
II. **Din ve Dünyayı Anlamlandırma Tarzı Olarak Ehl-i Hadis ve Ehl-i Rey**
İŞCAN M. Z.
Din ve Hayat, sa.47, ss.60-63, 2023 (Hakemsiz Dergi)
III. **BİR İSLAM RÖNESANSINA DOĞRU HASAN ONAT VE İSLAM'DA YENİDEN YAPILANMA**
İşcan M. Z.
e-Makâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi, cilt.14, sa.1, ss.230-263, 2021 (Hakemli Dergi)
IV. **Şiî-Sünnî İlişkileri: Çatışmaya Giden Süreç**

İşcan M. Z.
İslami Araştırmalar, sa.2, 2018 (Hakemli Dergi)

V. **Tarihî Süreç İçerisinde Selefi Din Söylemi**
İŞCAN M. Z.
Diyanet Aylık dergi, ss.18-24, 2015 (Hakemsiz Dergi)

VI. **Tarih Boyunca Selefî Söylem**
İŞCAN M. Z.
i İlahiyat Akademi Gazi Antep üniversitesi İlahiyat Fak Dergisi, cilt.1, ss.1-14, 2015 (Hakemli Dergi)

VII. **Selefiliğin Şiilik Değerlendirmeleri Bağlamında Nefret ve Şiddet söylemi**
İŞCAN M. Z.
e-Makâlât Mezhep Araştırmaları, cilt.6, ss.151-172, 2013 (Hakemli Dergi)

VIII. **Batıcıların islamcılığı Hüseyin cahit ve Celal Nuri nin İslami yenilik Düşüncesi**
İŞCAN M. Z.
Düşünce Dünyasında Türliz, 2012 (Hakemli Dergi)

IX. **Din Olması İstenmeyen Din Toplumsal-Siyasal Bir Sistem Olarak İslam Algısı**
İşcan M. Z.
TÜRKİZ, sa.11, ss.9-20, 2011 (Hakemli Dergi)

X. **Gazali'nin İhya ve Islah Düşüncesine Genel Bir Bakış**
İşcan M. Z.
DİYANET İLMİ DERGİ, sa.3, ss.115-134, 2011 (Hakemli Dergi)

XI. **Selefiliğin İhyacılığı ve Dini Düşüncede Yenilik**
İşcan M. Z.
MARİFE, sa.3, ss.9-20, 2009 (Hakemli Dergi)

XII. **Muhammed Abduh'un Nübüvvet Görüşü ve Çağdaş İslam Düşüncesine Etkileri**
İşcan M. Z.
Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, sa.26, ss.27-55, 2006 (Hakemli Dergi)

XIII. **Ehl i Sünnet te Dinî Bir Otorite Olarak Selef Fikrinin Ortaya Çıkışı**
İŞCAN M. Z.
EKEV Akademi Dergisi, 2005 (Hakemli Dergi)

XIV. **Taassuba Dayalı Din Anlayışı Karşısında Ebu Hanife Örneği**
İŞCAN M. Z.
EKEV Akademi Dergisi, 2004 (Hakemli Dergi)

XV. **İmamiyye Şiasında Politik Bir Teori Olarak İmametin İmkanı**
İşcan M. Z.
EKEV AKADEMİ DERGİSİ, cilt.2, sa.10, ss.73-94, 2002 (Hakemli Dergi)

XVI. **Nurettin Topçu'nun Milliyetçilik Anlayışında İslam Unsuru**
İşcan M. Z.
EKEV AKADEMİ DERGİSİ, sa.11, ss.45-58, 2002 (Hakemli Dergi)

XVII. **BAZI İSLAM MODERNİSTLERİNE GÖRE KADIN HAKLARI KONUSUNDA KISMi BİR DEGERLENDİRME**
İşcan M. Z.
EKEV AKADEMİ DERGİSİ, cilt.3, sa.1, ss.37-63, 2001 (Hakemli Dergi)

XVIII. **KUR'AN-I KERiM'DE EMANET KA VRAMI VE BU ÇERÇEVEDE HZ.PEYGAMBER'İN ÖRNEK OLUŞU**
İşcan M. Z.
Ekev Akademi Dergisi, cilt.1, sa.1, ss.129-143, 1997 (Hakemsiz Dergi)

XIX. **İslam İhya Hareketi, Modernizm ve Nurettin Topçu**
İşcan M. Z.
TÜRKİYE GÜNLÜĞÜ, sa.31, ss.45-74, 1994 (Hakemli Dergi)

Kitap & Kitap Bölümleri

I. **Bir İslam Rönesansına Doğru Hasan Onat ve İslam'da Yeniden Yapılanma**
İŞCAN M. Z.
Eldivan'dan "İlmin Efeliğine" Bir Ömür: Prof. Dr. Hasan Onat, , Editör, Gazi Üniversitesi Yayınları, ss.160-176, 2023

II. **Muhammed Abduh**
İŞCAN M. Z.
XIX. Yüzyıldan Günümüze İslam Düşünürleri (Cilt 2), Prof. Dr. Kemal SÖZEN, Prof. Dr. Sabri YILMAZ, Prof. Dr. Ali Kürşat TURGUT, Editör, Divan Kitap, ss.67-88, 2022

III. **Maturidi'nin Nübüvvet Anlayışı Üzerine**
İŞCAN M. Z.
Dini Hayatımızın Temel Taşları Hanefilik-Maturidilik-Yesevilik Dünü, Bugünü, Yarını, Yılmaz, Sabri-Çelikel, Bülent, Editör, Türk Ocakları derneği İzmir Şubesi Yayınları, İzmir, ss.157-177, 2021

IV. **Selefilik, el-Kaide ve IŞİD**
İşcan M. Z.
Tarihte Müslümanlar, İrfan Aycan,Mehmet Özdemir,Seyfettin Erşahin, Editör, OTTO Yayınevi, Ankara, ss.28-34, 2020

V. **Tarihî Süreç İçerisinde Selefi Din Söylemi**
İşcan M. Z.
Küresel Terörizm ve Neoselefilik, Sema Yiğit, Editör, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, ss.43-52, 2020

VI. **Ehl-i Hadis Ehl-i Rey Ayrımında Temel Esaslar ve Hanbelilik Bağlamında Günümüz Selefiliği**
İşcan M. Z.
İmam Ahmed bin Hanbel ve Hanbelilik, IGMG iRŞAD BAŞKANLIĞI, Editör, Plural Publications, Cologne, ss.190-218, 2020

VII. **Tarihin Araçsallaştırılmasında Selefilik Örneği**
İŞCAN M. Z.
Din Algısı İnşasında Tarihin Araçsallaştırılması, Demircan Adnan, Editör, Mana Yayınları, İstanbul, ss.125-136, 2019

VIII. **İlahiyatlar "Ne" Yetiştirir? Bir Zihniyet Sorgulaması**
İŞCAN M. Z.
Türkiye'xxde Yüksek Din Öğretimi: Kurumsallaşma-Sorunlar-Beklentiler, Turan İbrahim ve Sancar Faruk, Editör, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, ss.153-164, 2019

IX. **Selefi Akımların İslam Algısında Zahiri-Lafzi Yorumun Yansımaları**
İŞCAN M. Z.
Zahiri ve Selefi Din Yorumu, Kutlu Sönmez, Editör, Kuramer, İstanbul, ss.125-146, 2019

X. **Fetö'nün Teolojik Arka Planı**
İŞCAN M. Z.
Siyasi Soyal ve Dini Boyutlarıyla 15 Temmuz Ve Fetö, , Editör, On Dukuz Mayıs Üniversitesi Yay, 2018

XI. **Selefilik ve Siyasi Düşüncesi**
İŞCAN M. Z.
İslam Siyasi Düşünceler Tarihi, , Editör, Savaş Yayınevi, 2018

XII. **Selefilik İslami Köktenciliğin Tarihi Temelleri**
İŞCAN M. Z.
Kitap Yayınları, 2017

XIII. **İnancın Siyasal Nefrete Dönüşmesi ve Siyasal Öfkenin İnançsallaşması Arasında Selefilik**
İŞCAN M. Z.
Küreselleşme Rdikalizm ve İslam, , Editör, Maarif Mektepleri, 2017

XIV. **Muhammed Abduh**
İŞCAN M. Z.
XIX. Yüzyıldan Günümüze Çağdaş islam Düşünürleri, , Editör, Divan, 2017

XV. **Tarihsel Perspektif ve Neo-Selefi Hareketler**
İŞCAN M. Z.
Gerilim ve Çatışma Arasında Mezhep: Mezhep Sosyolojisi, , Editör, Eski-Yeni, 2017

XVI. **Günümüzde İslam Faaliyet Alanındaki Düşünce Sorunları Üzerine**

İŞCAN M. Z.
Toplumsal Birllliğin Güçlendirilmesinde Dini Söylenmin Önemi, , Editör, Ensar Nesriyat, 2016

XVII. **Vehhabilik Kadiyanilik**
İŞCAN M. Z.
İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ, , Editör, Açıköğretim yayınları, 2016

XVIII. **Babilik-Bahailik**
İŞCAN M. Z.
İslam Mezhepleri tarihi El Kitabı, , Editör, Grafiker, 2016

XIX. **ÜçTemel Sorun Üzerine: İlsamın hakikati, kuan Kimliği ve Dini Toplumsallık**
İŞCAN M. Z.
İslam ın Hakikati ve Mezhep Sorunu, , Editör, İlahiyat Akademisi Yayıncılık, 2016

XX. **MOder Selefiliğin Şiddetle İmtihanı: Teolojik Köken mi Siyasal Püritenlik mi?**
İŞCAN M. Z.
Din ve Şİddet, , Editör, Recep Yayyip Erdoğan Üniversitesi Yayınlar, 2016

XXI. **Nurettin toçu ve Maarif Davası**
İşcan M. Z.
Nurettin Topçu, , Editör, Atatürk Üniversitesi Yay., Eser Ofset, Erzurum, 2016

XXII. **İslam Düşüncesinde Yenilik: Gelenekten Geleceğe**
İŞCAN M. Z.
Kitab Yay, 2015

XXIII. **MUHAMMED ABDUH'TA DİNİ DÜŞÜNCEDE ISLAH VE YENİLİK YA DA FİKRÎ ÇAĞDAŞLAŞMA**
İşcan M. Z.
DOĞU'DAN BATI'YA DÜŞÜNCENİN SERÜVENİ MEDENİYET PROJELERİNİN İNŞA SÜRECİNDE ÇAĞDAŞ İSLÂM DÜŞÜNCESİ, Bayram Ali Çetinkaya,Selim Eren,Ali Öztürk, Editör, İnsan Yayınları, İstanbul, ss.117-144, 2015

XXIV. **Selefilik ve İslamcılık ya da Selefiliğin Günümüz İslamcı Gruplara Etkileri**
İŞCAN M. Z.
Kuran ve Toplumsal Bütünleşme Mezhepler ve Dini Gruplar Arası İlişkiler, ahmet, Editör, KURAV, 2015

XXV. **Yerelden Evrensele: Ebu Hanife'nin Din Anlayışpında Genel Özellikler**
İŞCAN M. Z.
Bütün Yönleriyle İmam ı Azam Sempoyumu, , Editör, Osman Gazi Üniv, 2015

XXVI. **Kadıyanilik Ahmedilik**
KORKMAZ S., ONAT H., KUTLU S., BOZAN M., TAN M., KALAYCI M., BAĞLIOĞLU A., AYDINLI O., İŞCAN M. Z., GÖKALP Y.
İslam Mezhepleri Tarihi El Kitabı, Hasan Onat Sönmez Kutlu, Editör, Grafiker Yayınları, Ankara, ss.533-556, 2015

XXVII. **Siyasal İslâm'ın Tarihçesi Üzerine**
İşcan M. Z.
Orta Asya'da İslam Temsilden Fobiye, Muhammet Savaş Kafkasyalı, Editör, Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınları, Ankara, ss.335-369, 2012

XXVIII. **Kelam Ezeli İse Din Mahallidir**
İŞCAN M. Z.
Mihne Süreci ve İslami ilimlere Etkisi, , Editör, Ankara, 2012

XXIX. **Siyasal İslam, Dini ve Fikri Temelleri**
İşcan M. Z.
Kültür ve Eğitim Vakfı Yayınevi, Erzurum, 2002

XXX. **Muhammed Abduh un Dini ve Siyasi Görüşleri**
İŞCAN M. Z.
Dergah Yayınları, 1998

Hakemli Kongre / Sempozyum Bildiri Kitaplarında Yer Alan Yayınlar

I. **İmam Mâturîdî"ye göre Ebû Hanife**
İŞCAN M. Z.
Kastamonu ÜniversitesiIV. Uluslararasıġeyh Şa"bân-ı Velî Sempozyumu-Hanefîlik-Mâturîdîlik-, 5 - 07 Mayıs 2017

II. **Ahmet Yesevi, Yesevilik ve Türk Müslümanlığı Tartışmları**
İŞCAN M. Z.
I. Uluslararası Hoca Ahmed Yesevi Sempozyumu Bildirileri, 23 - 24 Nisan 2017

III. **Selefilik ve İslamcılık ya da Selefiliğin Günümüz İslamcı Gruplara Etkileri**
İŞCAN M. Z.
Kuran ve Toplumsal Bütünleşme: Mezhepler ve Dini Gruplar Arası İlişkiler, Bursa, Türkiye, 27 - 29 Mart 2015, cilt.1, ss.325-335

IV. **İmam Maturdi nin temel Dini Görüşleri ve İslami Düşüncede Yenilik**
İŞCAN M. Z.
Ulu Bir Çınar İmam Maturdi sempozyumu, Türkiye, 3 - 05 Haziran 2014

V. **Selefîliğin Temel Esasları ve Sosyo Politik Arka Plan**
İŞCAN M. Z.
arihte ve Günümüzde Selefîlik Milletlerarası Tartışmalı İlmî Toplantı 08-10 Kasım 2013, İstanbul, Türkiye, 8 - 10 Kasım 2013, ss.91-110

VI. **Dinî Bir Otorite Olarak Sahabe Algısı**
İŞCAN M. Z.
İslâm Medeniyetinin Kurucu Nesli Sahâbe -Sahâbe Kimliği ve Algısı-, Türkiye, 27 - 28 Nisan 2013, ss.205-218

VII. **Estetik Din Anlayışı ve Alvarlı Efe Hazretlerinde Bedii Bir Fikir Olarak İman**
İşcan M. Z.
ULUSLARARASI H .Ô.CE MUHAMMED LUTF"Ô IALVARLI EF'EI SEMPOZYUMU, Erzurum, Türkiye, 25 - 26 Nisan 2013, sa.1030, ss.205-211

VIII. **Türk Basınında Matüridi ve Matüridilik**
İŞCAN M. Z.
Büyük Türk Bilgini İmam Matüridi ve Matüridilik -Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı-, İstanbul, Türkiye, 22 - 24 Mayıs 2009, ss.478-492

IX. **Sunnî Düşüncede Dinî Bir Otorite Olarak Selef Fikrinin OrtayaÇıkışı**
İŞCAN M. Z.
Dini Otorite, Türkiye, 15 - 17 Ekim 2004

X. **İslam Mezhepleri Tarihinde Usul sorunu**
İŞCAN M. Z.
Biri Bilim Dalı Olarak islam Mezhepeleri Tarihi ile ilgili Metodoljik Problemler, Türkiye, 1 - 02 Ocak 2005

XI. **Dini İhya ve Islah Düşüncesinde Gazali'ninÖnemi**
İŞCAN M. Z.
Süleyman Demirel Üniversitesi Uluslararası Modern Çağ veGazzâlî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 15 Haziran 2013 - 20 Nisan 2014

Desteklenen Projeler

Aycan İ., İşcan M. Z., Hacımüftüoğlu E., Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tarihte Müslümanlar Çok Ciltli Kitap Çalışması, 2018 - 2020

Bilimsel Dergilerdeki Faaliyetler

Bilimname, Yayın Kurul Üyesi, 2018 - Devam Ediyor

Metrikler

Yayın: 66
Atıf (WoS): 20
Atıf (Scopus): 23
H-İndeks (WoS): 1
H-İndeks (Scopus): 1

Kongre ve Sempozyum Katılımı Faaliyetleri

Türk İslam Dünyası Akademi Okulu, Davetli Konuşmacı, İstanbul, Türkiye, 2023
Uluslararsı Türk Dünyası Sempozyumu, Davetli Konuşmacı, Erzincan, Türkiye, 2022
Günümüz İslam Dünyasında Meseleler ve Çözüm Yolları, Davetli Konuşmacı, İstanbul, Türkiye, 2022
İLSAM AKADEMİ-İSLAM MEZHEPLERİ ATÖLYESİ, Davetli Konuşmacı, İstanbul, Türkiye, 2022
Dini Hayatımızın Temel Taşları: Hanefilik, Maturidilik ve Yesevilik (Dünü-Bugünü-Yarını), Davetli Konuşmacı, İzmir, Türkiye, 2021

Akademi Dışı Deneyim

Diyanet İşleri Başkanlığı